

Svar på åbent brev

Offentligt svarbrev fra rådet

14. december 2017

Kære Tommy Bäck og Daniel Lundberg

Hermed svar på jeres åbne brev *Tredje öppet brev om konflikten i Saken* af 13.10.2017.

Med venlig hilsen
Rådet, Martinus Institut

---oo0oo---

1. Indledningsvis

Vi er glade for den interesse, I udviser for Martinus' sags bedste. Vi deler jeres interesse, og på Martinus Institut (MI) og i rådet ser vi frem til den dag, hvor ophavsretssagen er overstået, og vi igen kan fokusere 100% på udbredelsen af kendskabet til Martinus' analyser. Men hvordan når vi bedst muligt dertil i den nuværende situation?

Vi mener ikke, at jeres tilgang med offentlig debat og forslag om et "samarbejdsråd" og afbrydelse af retsprocessen er holdbare løsninger, og det forekommer os i den forbindelse, at I overser flere forhold omkring, hvordan Martinus ønskede, at MI og rådet skal fungere, samt hvorfor MI har følt sig nødsaget til at føre retssag.

Når I vælger at skrive åbne breve frem for udelukkende at skrive til os, tænker I måske, at I kan danne en opinion, som kan påvirke os til, som I skriver, at: *Lägga ned rättssaken* samt *Komma överens om att ge ut både moderniserat och en utgåva som den förelåg när Martinus lämnade*.

At I mener, at offentlig kritik og opinionsdannelse skulle være en vej til at skabe forandringer indenfor Sagen, giver I da også klart udtryk for: *Vi tycker ändå inte att Fyrklövern skulle ha gett ut böckerna, vi tycker de skulle visat ännu mer tålamod och fortsatt försöka påverka er, och drivit opinion i frågan istället*.

Og det er da sandt, at offentlig kritik er en magtfaktor i demokratisk sammenhæng, da den kan flytte stemmer. Den, der fx via åbne breve eller debat kan skabe opinion, kan også påvirke de demokratisk valgte til at skabe forandringer.

MI er dog ikke – i overensstemmelse med Martinus' ønsker – en demokratisk organisation, der er underlagt de sædvanlige valgprocessers logik. Rådet og MIs udvalg er selvsupplerende, MI har ingen generalforsamling eller anden demokratisk repræsentation, vi tilstræber uafhængighed af opinion og offentlig påvirkning.

En åndsvidenskabelig debat mellem de interesserede er naturligvis et gode, men hvis venner af Sagen vælger at kritisere MI offentligt i stedet for at redegøre for sine synspunkter direkte til os, er det ikke det bedste udgangspunkt for dialog, og det efterlever heller ikke Martinus' ønsker for Sagens interne måde at fungere på. Offentlig kritik er ikke en farbar vej til at få indflydelse på MIs beslutninger, især fordi man herved let kommer til at sætte sig i opposition til MI og miskreditere MI – og herved stiller sig udenfor Sagen.

Hvis kritik skal have indflydelse, skal den helst fremsættes direkte til os i stedet for at spredes ud til alle mulige andre. Se evt. rådets notat [Kritik må være kærlig](#).

Ud over krænkelserne af MIs ophavsret er det i nogen grad lykkedes de sagsøgte og deres støtter at så tvivl om MIs virke og motiver via en misvisende og udpræget negativ fremstilling af MI. Dette tager vi meget alvorligt og er en væsentlig årsag til rådets mange notater i den senere tid.

Det er vigtigt for rådet og Sagen, at fejlagtige og polariserende påstande om vores motiver og handlinger tilbagevises, så den interesserede får et mere afbalanceret grundlag at forstå og vurdere tingene på. Ingen skal således være i tvivl om, at grundlaget for vores handlinger er at befordre og værne om Sagen. Derfor er rådet også glad for de mange tilkendegivelser, der udtrykker tillid og bakker op om MI i denne tid.

2. Medindflydelse på MI

I argumenterer for, at Martinus-interesserede, der ikke er medarbejdere ved MI (eksternt interesserede), fx de personer, I kalder "Firkløveret" (de sagsøgte i ophavsretssagen), skal have indflydelse på linje med rådet: *bägge behövs och ska ha inflytande för helhetens skull*. Den opfattelse er vi uenige i.

I taler endvidere for, at rådet bør lytte og tage imod råd fra disse eksternt interesserede: *Om Martinus, som hade kosmiskt medvetande, var öppen för korrigeringar, finns det väl extra starka skäl för Rådet att mer aktivt kontinuerligt vilja lyssna in vad Sakens intresserade har att säga? Martinus hade ju torsdagsmöten, där inte bara de närmaste medarbetarna hördes, utan alla medarbetarna, så varför inte ha samarbetsråd där grupperingar med olika kompetenser utanför MI, kan göra sin röst hörd? Tillsammans bliver vi klokare! I denna demokratiska miljö kan man ha högt i tak och resonera för och emot, och komma med råd till Rådet.*

Det er rigtigt, at Martinus lyttede til sine nærmeste medarbejdere og rådsmedlemmerne i diverse dagligdags og praktiske anliggender (det er ikke rigtigt, at alle medarbejderne kunne være med til torsdagsmøderne), men når det kom til spørgsmål omkring Sagens hovedopgaver og formål – og især hans værk – var han urokkelig.

Sagen er at betragte som en organisme. For at være med i det Martinus kaldte Sagens centrum (fortrinsvis MI), hvor beslutningerne træffes, og man kan få indflydelse, må den interesserede helt grundlæggende vise, at han/hun kan samarbejde i en sådan ånd, at misforståelser eller uenighed ikke bliver afsæt for kampanjer, der sår tvivl om eller direkte modarbejder Sagen. Se evt. [Martinus' brev til en kritiker](#), der blandt andet påpeger, at ekstern kritik kun har ringe mulighed for indflydelse.

At rådet er selvsupplerende, og MI således ikke er en demokratisk organisation, er ikke udtryk for diktatur eller en mindre hensigtsmæssig eller human styreform end den demokratiske. Indførelsen af den selvsupplerende styreform er snarere udtryk for en erkendelse af en vis svaghed indlejret i den demokratiske model (og dens styrke i anden sammenhæng), nemlig selve valgbarheden. Denne medfører næsten uundgåeligt konkurrence mellem kandidater, som igen kan give sig udslag i valgkampe, opportunisme, agitation og opinionsdannelser – forhold Martinus absolut ville undgå indenfor Sagen. Han ønskede en styreform og struktur, der i størst mulig grad ville tilgodese intentionen om, at beslutninger og daglig praksis foregår med udgangspunkt i analyserne og en højere moralsk og kærlig forståelse, og at alt foregår i et fredeligt samarbejds-klima.

Vedrørende demokratiets vilkår i dag, siger Martinus, at ... *det må kæmpe imod individernes endnu stærke diktatoriltøjeligheder både indenfor og udenfor dets nuværende magtområde. (Vejen til indivielse, artikel 3, kap. 6)* Og at det i dag: ... *endnu i udstrakt grad er primitivitetens majoritet, der sidder i regeringens højsæde. Ikke således at forstå, at regeringsmedlemmerne, ministre og præsidenter er primitive og ukultiverede væsener, tværtimod, men de er bundet af den "flokbevidsthed", der har valgt dem. (Livets Bog, bind 4, stk. 1505)*

Martinus mente jo, at der i fremtiden vil komme *en international demokratisk verdensstyrelse (Livets bog, bind 1, stk. 117)*, og at *kun alverdens mennesker forenet i et vidtgående eller altomfattende "demokrati" kan afføde den absolut virkelige verdensfred. (Livets bog, bind 4, stk. 1526)*

Men der er vi som bekendt ikke endnu, og Martinus ønskede at beskytte sin sag og sit institut mod indflydelse fra ambitiøse og ærgerrige mennesker, som via de sædvanlige demokratiske kanaler ellers ville kunne få stor indflydelse. Bemærk i øvrigt hvad Martinus udtrykte overfor tidligere rådsmedlem, Ib Schleicher, da han var inde på, at en selvsupplerende bestyrelse ikke er demokratisk:

Nej, det er det ikke, men det skal det heller ikke være. – Dette Institut skal være en selvstændig virksomhed. De demokratiske former, de demokratiske livsformer, de skal finde sted ude i samfundet, så længe vi taler om valg og al den slags ting.

Som I selv henviser til, udtalte Martinus sig om rådets beføjelser overfor MIs medarbejdere: *Bestyrelsen [...] skal ikke være diktatur (Rådsmøde, april 1974). Rådet skal lægge planer, lytte til medarbejderne og se ved medarbejdermøderne, hvad de siger til de planer. Om de så har noget, der kan rettes. ... til fordel for dem også. (Rådsmøde, april 1974).* Dette udtalte Martinus parallelt med, at han altså gav rådet selvsupplerende status.

Vi lytter til medarbejderne, og MI har en flad struktur med meget medarbejderansvar og medbestemmelse. Men denne struktur kan ikke uden videre overføres til resten af Sagen og de interesserede udenfor MI. Eksternt interesserede, der ikke kender til MIs arbejdsprocesser og opgaver, skal naturligvis ikke have direkte indflydelse på MI (og slet ikke mennesker, der bevidst krænker MIs rettigheder, ikke overholder dansk lov samt udøver hetz mod MI og rådet).

Vi lytter også til de interesserede udenfor MI og er glade for de gode idéer, der kan gavne Sagen. Men MI er ikke forpligtet til at efterkomme lokale behov, når det ikke kan gavne i det store billede – fx efterkomme ønsker om særlige udgaver af værket.

Bemærk hvad Bertil Ekstrøm på Martinus' vegne skrev til en interesseret, der uden tvivl i bedste hensigt, men uden tilladelse havde kopieret og distribueret Martinus' symboler:

Vi ved meget godt, at der er mange der længes efter de store udgaver af symbolerne, men så længe Instituttet ikke har mulighed for at efterkomme dette ønskes opfyldelse, så er det også indlysende, at forsynet har en mening med det, og derfor får de forskellige venner af sagen bruge de små udgaver vi indtil videre har. Det er at finde sig i Guds mening i den sag. ([Brev signeret af Martinus 18.10.1979](#))

Selvom vi ikke ser os forpligtet til fx at udgive førsteudgaven eller andre særudgaver af værket, fordi nogle få kritikere kræver det, har vi alligevel været åbne for idéen og vil gerne gennemføre den, hvis der er et rimeligt ressourcemæssigt grundlag, og tiden er moden. Det har vi i øvrigt sagt offentligt siden 2007.

3. "Den kærlige løsning"

I foreslår, at *rättsprocessen bör avslutas och konstruktiva dialoger inledas för att finna "den kaerlige lösning"* og kalder retsprocessen en farce.

Hertil må vi sige, at retssagens væsentligste del allerede længe er afsluttet, idet Københavns Byret afsagde dom mht. de ophavsretslige spørgsmål 11. december 2014 (hvor MI fik medhold på alle punkter). [Se evt. dommen her](#).

Kun erstatningsspørgsmålet afventer og vil blive behandlet ved byretten februar 2018. Herefter kan parterne evt. anke de samlede domme til landsretten. (Landsretten kan dog afvise at behandle sagen, hvis det vurderes, at der ikke er udsigt til et andet udfald end i byretten og sagen ikke har principiel karakter eller andre grunde ikke i øvrigt taler for, at sagen skal behandles af landsretten.)

Hvis de sagsøgte har held til at anke sagen, som de har oplyst, at de vil forsøge, er det således igen dem og ikke MI, der forårsager en procesforlængelse. (De har allerede flere gange forsøgt at anke delpunkter – alle er blevet afvist, men det har selvfølgelig forhalet processen.)

Vi forstår godt, at man ved første øjekast kan mene, at retsprocessen ikke er det mest kærlige (det mindste onde), og at det på nuværende tidspunkt skulle være muligt at finde en løsning gennem dialog. Men i praksis har det ikke været muligt.

Vi har grundigt argumenteret for, at en retssag desværre var eneste måde at beskytte MIs ophavsret på i forhold til omfanget og vedholdenheden af de sagsøgtes krænkelser. Som dokumenteret i vores notat [Beslutningen om at føre ophavsretssag](#) havde MI nemlig risiko for rettighedsfortabelse ved passivitet overfor krænkelserne, herunder risiko for, at andre fik ret til at udgive Martinus' værk sideløbende med MI (hvilket Martinus ikke var indstillet på). Hvis man ikke via dialog eller skriftlige henstillinger kan stoppe en krænkelse udenom retssystemet, udviser man passivitet ved ikke at indlede en retsproces.

4. Er dialog mulig?

Som oplyst i rådets notater om retssagen, valgte MIs senere modpart i retssagen i 2009-10 at bruge deres midler på piratudgivelse. De henvendte sig på intet tidspunkt til MI for at forsøge at etablere et samarbejde, bede om tilladelse eller blot tage en dialog om en særudgivelse og fx donere deres midler til dette formål. Hvis de var gået den vej, havde en retssag ikke været nødvendig.

Som reaktion på piratudgivelserne fik de sagsøgte *mange henstillinger* om at ophøre med deres krænkelse. Da disse ingen effekt havde, så vi os i marts 2013 nødsaget til at sende dem et udkast til stævning med en meddelelse om, at med mindre de anerkendte MIs eneret, accepterede at ophøre med deres krænkende virksomhed og udleverede deres piratkopier, ville stævningen blive indgivet til retten. Efter yderligere to forligsforslag fra MIs side, som de sagsøgte afviste, blev de til sidst stævnet ved Københavns Byret juni 2013.

Så på trods af vores mange forsøg på dialog, har det altså ikke været muligt at finde en mindelig løsning. Som eksempel på, hvor langt de sagsøgte er fra at kunne gå på kompromis med deres forehavende, fremsatte de et "forligsforslag", hvor de krævede en licens eller distributionsaftale til fortsat at udgive deres piratkopier og forlangte samtidig, at MI skulle frafalde samtlige sine krav. (At der var tale om ultimative krav, fremgår meget tydeligt af de sagsøgtes korrespondance med deres advokat, der kom MI i hænde umiddelbart før stævningen.) De sagsøgtes ultimative forslag og krav var i vores øjne hverken en rimelig eller naturlig løsning, og Sagen ville ikke være tjent med på den måde at få vredet armen om på ryggen og blive tvunget til give licens til piratudgivelse.

Ifølge Martinus' testamente og gavebrev samt ophavsretsloven er det kun MI, der har ansvar for og ret til udgivelse af Martinus' værk, og MI ønsker kun samarbejde med eksterne parter, der respekterer samfundets love og MIs rettigheder og som en selvfølge spørger om lov, inden de benytter materiale fra Martinus' værk. Herudover er det af høj prioritet for MI, at samarbejdet foregår på en respektfuld og venskabelig måde i harmoni med Sagens samarbejdsånd.

Frem for at vælge samarbejdsvejen med respekt for dennes naturlige forudsætninger valgte de sagsøgte altså at bruge deres midler på at fremstille og distribuere piratkopier og desuden iværksætte markedsføring af deres produkt som *den eneste ægte vare*. En markedsføring der samtidig kalder MIs bøger for en *forfalskning*. De sagsøgte har siden krænkelsebegyndelsen fastholdt denne uforsonlige holdning.

De sagsøgte har således hverken før eller efter byrettens dom udvist nogen form for hensyn over for MIs rettigheder eller ophavsretsloven, de har tværtimod løbende udvidet deres krænkelse, og herudover har flere af de sagsøgte været centrale aktører i en massiv offentlig hetz mod MI og rådet.

Motivet bag de sagsøgtes fremfærd skal vi ikke gøre os til dommer over. Men vi bemærker, at konklusionen på den kritik, de sagsøgte og deres støtter fører mod MI og rådet, er, at rådet skal *trække sig*, samtidig med at denne personkreds via de sagsøgtes advokat den 27.1.2017 meddelte Erhvervsstyrelsen, at de gerne identificerer *egnede kandidater til bestyrelsen for Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut og har for dette tilfældes skyld udarbejdet en liste med 7 egnede kandidater, hvilke forudgående har tilkendegivet en interesse i og givet et tilsagn om at ville indtræde som suppleant og/eller medlem af bestyrelsen for Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut.*

Alt taget i betragtning kan vi således ikke se det anderledes, end at det er de sagsøgte selv, der har umuliggjort dialog, samarbejde og forsoning. Og de "dialog-" og "mæglingsmøder", som velmenende mennesker sideløbende med de sagsøgtes krænkelse og massive anti-MI-kampagne inviterer til, kan vi i lyset af de sagsøgtes aktuelle handlinger desværre ikke se som en realistisk vej ud af det, man har valgt at kalde "konflikten" – hvor gerne vi end ville!

Vi mener i øvrigt ikke, at rådet eller MI har en egentlig konflikt med nogen (udover i retslig forstand med de sagsøgte), vi kan blot se, at en gruppe mennesker offentligt kritiserer rådet og MI, uden at de er part i MIs anliggender.

5. "Samarbejdsråd"

I kommer med forslag om et såkaldt samarbejdsråd, som bl.a. skal mediere angivelige konflikter mellem MI og eksterne parter, der er uenige med MI.

Tanken er forståelig og sympatisk, men ikke direkte brugbar indenfor Sagen – og i øvrigt ikke i overensstemmelse med Martinus' retningslinjer for MIs og rådets arbejde. Rådet kan naturligvis lade sig inspirere af udefrakommende tanker, forslag og både positiv og negativ kritik, men Martinus ønskede, at rådet alene skal være det besluttende og ansvarlige organ indenfor Sagen. Der skal altså ikke være andre beslutningstagere, der er ligestillet med rådet, jf. jeres eget Martinus-citat: ... *bestyrelsen skal være sagens hoved* (Rådsmøde, april, 1974). Heri ligger i øvrigt også, at vi ikke deler jeres opfattelse af, at de sagsøgte og deres støtter skulle udgøre en af *de två stora hjärnhalvorna i Saken*.

At en gruppe interesserede højlydt kritiserer MI, giver dem ikke betydning indenfor Sagen i større grad end alle de mennesker, der ikke ytrer sig offentligt.

Det er helt op til rådet og MI selv – uden andres mellemkomst – at imødegå modstand, krænkelser og bagvaskelse mv. En opgave, som i den forbindelse påhviler rådet, er at oplyse om sit virke på en sådan måde, at den store del af Sagens interesserede oplever rådet og MI som en god og værdig repræsentant for Sagen.

Som I selv antyder, er rådet helt almindelige mennesker, der naturligvis kan begå fejl ligesom alle andre. Og når det sker, er det først og fremmest en sag, der involverer rådets medlemmer, MIs medarbejdere, evt. myndigheder samt i sidste ende selvfølgelig Forsynet.

6. Tilgivelse

Selvom I ikke skriver det direkte, rejser jeres brev alligevel spørgsmålet: *Hvorfor kan rådet ikke tilgive de sagsøgte?*

Det er blevet fremført, at vi ønsker at straffe de sagsøgte og derfor fører økonomisk og juridisk krig imod dem, og som I selv siger: *det är visserligen inte ett krig med militära medel, men väl ett krig som får svåra ekonomiska konsekvenser*.

Vi har fået spørgsmålet før og har allerede behandlet det flere gange, fx i vores notat [Om ophavsrets-sagen](#):

Instituttet og rådet er ikke vrede på de sagsøgte, og som tidligere udmeldt har intentionen med retsforfølgelsen aldrig været at få disse straffet, men blot at få stoppet de skadevirkninger, som deres krænkelser har forvoldt, samt at forebygge nye lignende krænkelser. De sagsøgte har på intet tidspunkt vist vilje til at stoppe deres aktiviteter, ingen tiltag fra Instituttet har haft effekt, og de sagsøgte har med deres handlinger selv fremprovokeret en situation, hvor retsforfølgelse var den eneste mulige udvej.

Der er tydelige meningsforskelle mellem Institutet og de sagsøgte i forhold til, hvad der er gavnligt og skadeligt og ret og vrang i denne sag, men Martinus opfordrer os til at forstå, at forskellige synsvinkler og de handlinger, de afstedkommer, både er naturlige og uundgåelige og derfor tilgivelige. Dette indebærer dog ikke, at man ikke skal håndhæve sin ophavsret, og det indebærer heller ikke, at man skal frafalde et rimeligt krav om erstatning for tab. Hvis man for eksempel er blevet bestjålet, kan man jo godt kræve, at tyven leverer det stjalne tilbage, og samtidig tilgive dennes handlinger og manglende tilpasning til reglerne i et moderne kultursamfund.

Som vi ser det, betyder tilgivelse altså ikke, at man ikke skal beskytte sig mod overgreb, krænkelser og kriminalitet. Bemærk hvad Martinus fx siger om det moderne samfunds retsbeskyttelse af sine borgere:

De menneskelige tendenser giver sig til kende i nationens humane love, hjælp til syge og gamle, gratis skoleundervisning, hospitaler og sygehuse, samt mange andre kulturelle foranstaltninger til glæde og velsignelse for menneskene, såsom befordringsmidler, jernbaner, flyvevæsen, søfartsruter, lys-, gas- og kraftværker, landeveje, gader og fortove osv. osv. Hertil kommer så øvrighed og retsvæsen til beskyttelse af væsenerne overfor andre borgeres dyriske natur.

- *Det Evige Verdensbillede*, bind 2, stk. 25.2

Vi vil hermed gerne understrege, at vi hverken fører krig eller handler i vrede mod de sagsøgte, men vi er nødt til at tage vores ansvar alvorligt og beskytte MIs ophavsret og økonomiske midler, og dette ansvar ville vi ikke leve op til, hvis vi agerede passivt overfor krænkelserne og ikke krævede erstatning for de dermed forbundne tab (erstatningskravet fra MI er på 1 million DKK + sædvanlig procesrente, selv om tab og udgifter har været langt større).

Hvorvidt en handling er kærlig eller ej afhænger af sindelaget, der ligger bag (grundenergisammensætningen), og afspejler sig i hvilken effekt, handlingen har totalt set – og nogle gange betyder hensynet til Sagen og det fælles bedste midlertidigt ubehag for enkeltindivider.

7. Parallel udgivelse af *Livets Bog* i en basisudgave

I foreslår endvidere, at MI parallelt med sin aktuelle genudgivelse af *Livets Bog* skal udgive en "basisudgave" baseret på udgaverne fra Martinus' tid samt originalmanuskriptet.

Det korte svar er: *Det er det, vi gør.*

Vi ser, at det desværre er lykkedes kritikere af MI at lede interesserede til at tro, at det forholder sig anderledes – at MI som ovenfor nævnt "forfalsker" Martinus' værk.

Er man interesseret i at undersøge, hvordan MI faktisk behandler værket, kan man fx læse om det i sproggruppens [*Orientering om udgivelse af Martinus' værk*](#).

Alle rettelser er i øvrigt dokumenteret på [offentliggjorte rettelseslister](#).

8. Falsk opreklamering af piratkopierne

At der er blevet solgt et stort antal piratkopier, kan kun skyldes deres falske opreklamering som *den eneste ægte vare* samt salg til spotpriser.

At betegnelsen *den eneste ægte vare* er falsk, er givet, idet MI udgiver en absolut ægte udgave af Martinus' værk (i fuld overensstemmelse med Martinus' ønsker for betryggende udgivelse). Det er sandt, at det ikke er en "autoriseret udgivelse" (personligt godkendt af forfatteren), for det kan i sagens natur ingen udgivelse efter forfatterens død være (heller ikke fx en faksimileudgave af førsteudgaven og bestemt heller ikke en piratkopi), men det er en udgivelse, som i alle henseender lever op til Martinus' krav.

Herudover bemærker vi, at vi har antikvariske eksemplarer af bl.a. førsteudgaven af Livets Bog til salg og i øvrigt har lagt denne frit tilgængelig på MIs hjemmeside, ligesom den fortsat kan lånes på landets biblioteker.

MIs bøger er siden 2011 blevet trykt hos det overenskomstomfattede danske trykkeri Narayana Press, der producerer langtidsholdbare kvalitetsbøger efter metoder, der skåner naturen og miljøet bedst muligt. Det er ikke den billigste løsning, men MI skal overholde en høj etisk standard ifm. bøgernes produktion. Se evt. [Narayana Press' hjemmeside](#).

Hertil kommer MIs omkostninger for sit meget omfattende forarbejde – ikke bare i forbindelse med den seneste genudgivelse, men siden Martinus satte sig bag sin skrivemaskine første gang. Denne omkostning har de sagsøgte naturligvis ikke haft ved blot at indscanne MIs bøger.

MIs kostpris for bøgerne er altså med sikkerhed højere end de sagsøgte, og herudover er det på længere sigt meningen, at MI skal kunne løbe rundt af sig selv ved hjælp af bogsalget ("leve af bøgerne" som Martinus sagde). Dvs. at MI skal benytte indtægterne fra bøgerne til at drive hele MIs organisation og opfylde dens formål – altså endnu en udgift som de sagsøgte ikke har. Realiteten er dog, at MIs bogsalg indtil videre ikke løber rundt i sig selv.

Alt i alt er prisen på de sagsøgte bøger således urimeligt lav og "konkurrenceforvridende" – altså *en spotpris*.

9. Udtalelser om A- og B-kritikere

I henviser til private Facebook-udtalelser af en MI-medarbejder, der kalder de sagsøgte og deres støtter: *B-kritikere man inte kan samarbeta med*.

Rådet og MI deltager ikke i debatter på Facebook. Enhver interesseret ytrer sig på egne vegne, uanset evt. tilknytning til MI. Rådet kan ikke følge med i og udøver ikke censur i forhold til den enkeltes deltagelse i debatter.

10. Afslutningsvis

Det er vores håb, at vi med dette svar har bidraget til en øget indsigt i måden, vi arbejder på, samt i baggrunden for vores handlinger og virke. Vi har udarbejdet mange notater om emner og aspekter i relation til retssag, kritik, medarbejderskab mv., og vi kan kun opfordre jer til at læse, hvad vi løbende offentliggør på vores hjemmeside (hvor vi bl.a. har en side med mange dokumenter med relation til retssagen, ligesom man fx kan søge under nyhederne).

Venlig hilsen
Rådet for Martinus Institut